

VI Europejski Tydzień Autyzmu – konferencja w Opolu

czwartek, 01 kwietnia 2010 17:04

5.12.2002r. miałam okazję uczestniczyć w konferencji wchodzącej w skład Międzynarodowego Tygodnia Autyzmu, której przewodniczył prof. T Gałkowski. Patronat naukowy sprawował w tym roku m.in. Uniwersytet Opolski, stąd miejsce spotkania: Brzezie k/ Opolu. Dzień był obficie wypełniony wystąpieniami. Niestety nie dopisali goście zagraniczni.

Ciekawym dla mnie i bardzo profesjonalnym było wystąpienie p. J.Grochowskiej z Fundacji Synapsis zatytułowane: "Wczesna diagnoza jako podstawa planowania oddziaływań terapeutycznych". Autorka przedstawiła wszystkie aspekty dobrej diagnozy, która wg niej obejmować powinna:

- problemy medyczne
- odbiór i integrację bodźców zmysłowych w poszczególnych sferach
- jakość kontaktu i rozwoju społecznego
- poziom komunikacji
- gotowość do współpracy
- rozwój poznawczy i charakterystyka zaburzonych funkcji (w tym teoria umysłu i centralna koherencja)
- motywację wewnętrzną i poznawczą
- rozwój emocjonalny i kondycję psychiczną dziecka oraz fazy jego tożsamości.

Dopiero tak dogłębna diagnoza pozwala na dobrą ocenę funkcjonowania dziecka i wyznaczenia kierunków terapii.

Dalszym punktem programu było wystąpienie p. Liliany Gąseckiej z KTA Szczecin, która również poruszyła tematykę wczesnej interwencji. Całość wystąpienia ilustrował film obrazujący funkcjonowanie dziecka autystycznego na przestrzeni kilku lat, poddanego systematycznej rehabilitacji. Obraz był bardzo przekonujący, a stosowane metody - bardzo różnorodne.

Tego dnia zaprezentowały się też inne ośrodki:

- Szkoła Niepubliczna dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z Warszawy (prezentacja działań artystycznych szkoły);
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr.1 w Przemyśle;
- Szkoła Podstawowa dla uczniów z autyzmem we Wrocławiu ("Organizacja i przebieg zajęć grupowych").

Ilustracją działań w/w Ośrodków były nagrania Video.

Obecni na sali wysłuchali również wykładu dr M. Wroniszewskiego (Fundacja Synapsis) zatytułowanego: "Rozwój wiedzy o mózgu i przetwarzaniu informacji - implikacje dla edukacji dzieci z autyzmem". W treści wykładu zostały poruszone m.in. zagadnienia:

- neuronów lustrzanych (odbieranie intencji drugiego człowieka)
- genetycznego uwarunkowania początku mowy
- związku ruchu i mowy.

Bardzo znamienym jest zdanie, które prelegent wygłosił na końcu, a mianowicie: "Autyzm ma swoje fazy - jest bardziej chorobą niż stanem."

Ostatnim punktem programu tego dnia były warsztaty (do wyboru): plany aktywności dla dzieci z autyzmem (Ośrodek Terapeutyczny dla dzieci i młodzieży z autyzmem - Gdańsk) oraz terapia plastyczna jako forma usprawniania zaburzeń integracji sensorycznej dla dzieci autystycznych (Szkoła podstawowa specjalna dla dzieci autystycznych we Wrocławiu).

Uczestniczyłam w warsztatach prowadzonych przez terapeutki z Ośrodka gdańskiego. Przedstawiony przez nie temat jest nierozzerwalnie związany z metodą behawioralną, którą od kilku lat pracuje Ośrodek. Dotyczył efektywnego wykorzystania czasu wolnego przez dzieci autystyczne całkowicie samodzielnie.

Podsumowaniem było również nagranie Video. Przedstawiony temat wywołał sporo pytań i zastrzeżeń.

W ciągu całego dnia można było nabyć materiały przygotowane przez Fundację "Synapsis" dotyczące tworzenia i możliwości działania organizacji pozarządowych oraz pierwszy chyba w Polsce pamiętnik autystycznej dziewczyny Magdy Wesółowskiej.

Drugi dzień Konferencji dn. 06.12.02r. miał następujący harmonogram (podaję w skrócie):

1. Warsztaty do wyboru:
 - a. terapia plastyczna, jako forma usprawnienia zaburzeń sensorycznych (prezentacja Szkoła Podstawowa Specjalna z Warszawy)
 - b. praca z dorosłymi autystami - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Warszawie
 - c. specjalistyczne usługi opiekuńcze - (P. Anna Rajner)
2. Następnie już dla wszystkich były wygłaszane referaty:
 - a. P. Urszula Gałka z Fundacji Synapsis mówiła o wynikających z doświadczeń i badań wnioskach, że łączenie różnych metod terapeutycznych daje lepsze wyniki niż trzymanie się tylko jednej
 - b. P. Marian Frąk (Z-ca Redaktora Naczelnego "Dziecka Autystycznego" mówił o dyskryminacji osób autystycznych i osób z nimi związanych, a szczególnie:
 - o pomniejszanie wagi problemu autyzmu,
 - o zaniżanie liczby dzieci autystycznych,
 - o zrzucanie problemu na organizacje pozarządowe, bez żadnego wsparcia ani udzielania im pomocy. Mówił, że każdy z rodziców chorych na autyzm dzieci doznał wiele przykrości i upokorzeń. Ilustrował to swoim własnym przykładem. Jego syn ma 22 lata. Diagnozę postawiono mu, gdy miał 5 lat. Matka musiała przestać pracować. Jemu w opinii pracownika napisano, że ma upośledzone dziecko. Syn praktycznie nigdy nie chodził do żadnej szkoły, nauczanie indywidualne udało się wywalczyć z wielkim trudem, a „nauczali” go nauczyciele zupełnie nie przygotowani do pracy z autystami (pierwsza nauczycielka była rusycystką). Cytował list jednej z matek do "Dziecka Autystycznego": szansa rozwoju dzieci autystycznych leży nie tylko w rękach lekarzy, rodziców i nauczycieli. Również w rękach urzędników. Na koniec trochę pocieszenia. Polska w Unii Europejskiej będzie musiała rozwiązać problemy osób autystycznych (czy ktoś chce, czy nie). To duża nadzieja dla tych osób, ich rodzin i działaczy organizacji pozarządowych.
 - c. Prof. Tadeusz Gałkowski /KTA/, podaję streszczenie:

"Istotną potrzebą jest takie uzyskiwanie kwalifikacji do pracy z osobami dotkniętymi autyzmem, które będzie uwzględniać specyficzne cechy podejmowania działań w warunkach niepewności, jaką wyznacza nasza ograniczona wiedza na temat autyzmu. Osoby podejmujące pracę w charakterze asystentów socjalnych, psychologów, neurologopedów,

wychowawców, nauczycieli, fizjoterapeutów, instruktorów terapii zajęciowej itp. powinni uzyskać niezbędną wiedzę oraz odbyć odpowiednie staże, aby móc w sposób efektywny służyć pomocą z jak najmniejszym ryzykiem popełniania błędów. Nie mniej istotne jest zadbanie o odpowiedni poziom tych placówek, w których osoby te powinny odbywać staż pod kierunkiem doświadczonych specjalistów. W tym celu powinien być uruchomiony system akredytacji placówek posiadających odpowiednie warunki (komisyjnie i okresowo kontrolowane) dla odbywania takich staży. Osoby pragnące zaangażować się w niesienie profesjonalnej pomocy osobom z autyzmem odznaczać się muszą takimi cechami osobowości, które sprzyjają wytrwale realizowanemu programowi z mniejszym ryzykiem wypalenia sił lub uciekania się do przemocy."

I uwaga! Profesor wspomniał również o próbach zalegalizowania rodzica (po odpowiednim przeszkoleniu) jako terapeuty swojego dziecka. To byłoby coś! Jak będzie wiadomo o tym więcej – napiszę.

- d. Ciekawa była również prelekcja Pani Anny Szymańskiej /KTA/:
- "Stosowanie metod neuroterapeutycznych w podnoszeniu koncentracji uwagi u dzieci autystycznych – badania własne". Pierwsze polskie badania naukowe w tym zakresie prowadzone są w Centrum Rehabilitacji i Edukacji dla Dzieci i Osób Dorosłych z Autyzmem NAVICULA przy współpracy Katedry i Kliniki Psychiatrii Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. W badawczym programie neuroterapeutycznym uczestniczą dzieci autystyczne, które poddawane są działaniu pola elektromagnetycznego, oraz treningom mózgu na bazie biologicznego sprzężenia zwrotnego /biofeedback/ - pisaliśmy o tym w 8 numerze naszego informatora. Cieszymy się z tego, może wreszcie medycyna będzie mogła choć trochę skuteczniej pomóc naszym dzieciom.

W pozostałych wystąpieniach zwracano m.in. uwagę na to, że współpraca z rodzicami jest jednym z głównych czynników warunkujących efektywność terapii i edukacji i należy liczyć się z możliwościami rodziny, warunkami, w jakich funkcjonuje. Do tego dostosować terapię i edukację. Chodzi o to, że metoda, choć dobra może "spalić" bez dostosowania jej do możliwości rodziny. Mówiono o metodzie Ułatwionej Komunikacji, która pozwala na podmiotowe traktowanie autysty. Przedstawiono również możliwości zorganizowania w Podlesicach /Jura Krak.-Częst./ obozu wspinaczkowego i hipoterapii. Zaprezentowano pracę z dorosłymi autystami w Warsztatach WOT KTA w Warszawie – wynika z tego, że na naukę nigdy za późno. Teraz uczą się tego, czego nie mieli szans nauczyć się wcześniej.

Sprawozdania:

dzień pierwszy - Alicja Badowska (Wrocław)

dzień drugi - Danuta Billewicz tel